

FIȘA DISCIPLINEI

Practică de specialitate I

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Pastorală
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Practică de specialitate I				Codul disciplinei		OLR4325
2.2. Titularul activităților de curs					Drd. George Mihai Foltiș			
2.3. Titularul activităților de seminar					Drd. George Mihai Foltiș			
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					Ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					16
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					15
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					3
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				47	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop

6. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic - Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă) - Enunțarea corectă a doctrinei cultului/Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii - Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale - Analiza și interpretarea datelor, privind, istoria cultului/Bisericii și istoria religiilor - Săvârșirea ritualurilor cultice
Competențe transversale	- Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiinciozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierahice, respectând principii de credință religioasă - Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea deprinderilor practice esențiale pentru exercitarea eficientă și responsabilă a slujirii preoțești în parohie, în spiritul propovăduirii irenice a credinței și al pastorației dedicate desăvârșirii credincioșilor și a lumii, prin aplicarea principiilor doctrinare, moral-religioase și canonice ale Bisericii Ortodoxe.
7.2 Obiectivele specifice	- Să demonstreze abilități practice de comunicare a credinței ortodoxe într-un mod pașnic și constructiv (spirit irenic) în diverse contexte parohiale. - Să identifice și abordeze cu discernământ diverse situații pastorale (dificultăți personale, familiale, spirituale). - Să demonstreze competențe practice în pregătirea și asistarea la săvârșirea ritualurilor cultice ortodoxe (slujbe, Taine, ierurgii). - Să organizeze și gestioneze eficient sarcinile practice din cadrul activităților parohiale, demonstrând punctualitate și conștiinciozitate misionară.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Organizarea detaliată a parohiei ortodoxe: structură, consiliul parohial, comitete.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
2. Funcționarea secretariatului parohial: documente, registre, corespondență internă și externă.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
3. Planificarea avansată a slujbelor bisericești: tipic, rubrici, adaptări locale.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
4. Tehnici avansate de citire bisericească: accent, intonație, claritate.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
5. Introducere în Cântările Bisericești: Tropare, Condace, Irmoase (aspecte practice).	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
6. Pregătirea amănunțită a altarului și a naosului pentru slujbe.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări	

	deschise	
7. Rolul Acatistului și al Paraclisului în viața parohială: slujire și organizare.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
8. Comunicarea formală și informală cu credincioșii în context liturgic.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
9. Noțiuni elementare de istorie locală a parohiei și a comunității.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
10. Aspecte practice ale slujirii la slujbele de Priveghere și Utrenie.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
11. Organizarea procesiunilor și a altor slujbe speciale.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
12. Noțiuni de bază privind întreținerea și conservarea obiectelor de cult.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
13. Introducere în regulamentele bisericești privind slujbele și viața parohială.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	
14. Vizite observaționale la diverse parohii și discuții cu personalul.	prelegere interactivă, descoperire dirijată, întrebări deschise	

Bibliografie

- *** Cărți de cult: Ceaslov, Octoih, Catavasier, Psaltire, Penticostar, Mineie
- *** Liturghier, EIBMBOR, București, 2000
- *** Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976
- Bouyer, Louis, *Liturgical Piety*, Literary Licensing, LLC, Notre Dame, 2011;
- Braniște, Ene, *Liturgica generală, cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină*, vol. I, Basilica, 2015;
- Braniște, Ene, Ecaterina, Braniște, *Dicționar enciclopedic de termeni teologici*, Editura Bizantină, 2010;
- Braniște, Ene, *Liturgica specială*, Basilica, București, 2016;
- Dix, Gregory, *The Shape of the Liturgy*, T&T Clark, 2015;
- Evdokimov, Paul, *Arta icoanei: O teologie a frumuseții*, Sophia, București, 2014;
- Evdokimov, Paul, *Ortodoxia*, EIBMBOR, București, 1996;
- Lossky, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Humanitas, București, 2010;
- Makarios Simonopetritul, *Triodul explicat. Mistagogia timpului liturgic*, trad. de Ioan I. Ică jr., Deisis, Sibiu, 2000.
- Martimort, Aimé-Georges, *The Church at Prayer: An Introduction to the Liturgy*, The Liturgical Press, 1987;
- Meyendorff, John, *Teologia bizantină: tendințe istorice și teme doctrinare*, Nemira, 2011;
- Schmemmann, Alexander, *For the Life of the World: Sacraments and Orthodoxy*, SVS Press, 2018;
- Schmemmann, Alexander, *Introduction to Liturgical Theology*, St. Vladimir's Seminary Press, 1966;
- Schmemmann, Alexander, *Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*, trad. de Aurel Jivi, EIBMBOR, București, 2001.
- Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române: <https://patriarhia.ro/statutul-pentru-organizarea-i-funcționarea-bisericii-ortodoxe-romane-1400.html>
- Stăniloae, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia Ortodoxă*, EIBMBOR, București, 2004;
- Taft, Robert F., S.J., *Beyond East and West: Problems in Liturgical Understanding*, Edizioni Orientalia Christiana Pontifical Oriental Institute, 1997;
- Taft, Robert F., S.J., *The Byzantine Rite: A Short History*, Liturgical Press, 1992;
- Ware, Timothy (Kallistos), *The Orthodox Church. An Introduction to Eastern Christianity*, Penguin Books, 2015.
- Ioan din Kronstadt, *Liturgia: cerul pe pământ. Cugetări mistice despre Biserică și Cultul divin ortodox*, trad. de Boris Buzilă, Deisis, Sibiu, 1996.

Vintilescu, Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, EIBMBOR, București, 1998.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Analiza comparativă a structurilor organizaționale ale diferitelor parohii.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
2. Exerciții practice de completare a diverselor tipuri de documente parohiale.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
3. Simulări de planificare a slujbelor pentru anul liturgic.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
4. Sesiuni intensive de citire a textelor liturgice complexe.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
5. Ateliere practice de cântare a imnurilor liturgice de bază.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
6. Exerciții practice de aranjare a altarului și a naosului pentru diverse slujbe.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
7. Planificarea și organizarea unei slujbe de acatist sau paraclis.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
8. Jocuri de rol privind comunicarea în situații sensibile în timpul slujbelor.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
9. Discuții privind modalități de integrare a istoriei locale în viața parohiei.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
10. Exerciții practice privind slujirea la priveghere și utrenie.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
11. Planificarea și organizarea unei procesiuni.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
12. Ateliere practice privind curățarea și îngrijirea obiectelor de cult.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
13. Discuții privind interpretarea și aplicarea regulamentelor bisericești.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
14. Reflecții și analize ale vizitelor observaționale la parohii.	brainstorming, lucrări de seminar, dialog, învățarea prin descoperire, dezbateri	
*** Cărți de cult: Ceaslov, Octoih, Catavasier, Psaltire, Penticostar, Mineie *** Liturghier, EIBMBOR, București, 2000 *** Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976 - Bouyer, Louis, <i>Liturgical Piety</i>, Literary Licensing, LLC, Notre Dame, 2011; - Braniște, Ene, <i>Liturgica generală, cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină</i>, vol. I, Basilica, 2015; - Braniște, Ene, Ecaterina, Braniște, <i>Dicționar enciclopedic de termeni teologici</i>, Editura Bizantină, 2010; - Braniște, Ene, <i>Liturgica specială</i>, Basilica, București, 2016; - Dix, Gregory, <i>The Shape of the Liturgy</i>, T&T Clark, 2015; - Evdokimov, Paul, <i>Arta icoanei: O teologie a frumuseții</i>, Sophia, București, 2014; - Evdokimov, Paul, <i>Ortodoxia</i>, EIBMBOR, București, 1996; - Lossky, Vladimir, <i>Teologia mistică a Bisericii de Răsărit</i>, Humanitas, București, 2010; - Makarios Simonopetritul, <i>Triodul explicat. Mistagogia timpului liturgic</i>, trad. de Ioan I. Ică jr., Deisis, Sibiu, 2000.		

- Martimort, Aimé-Georges, *The Church at Prayer: An Introduction to the Liturgy*, The Liturgical Press, 1987;
- Meyendorff, John, *Teologia bizantină: tendințe istorice și teme doctrinare*, Nemira, 2011;
- Schmemmann, Alexander, *For the Life of the World: Sacraments and Orthodoxy*, SVS Press, 2018;
- Schmemmann, Alexander, *Introduction to Liturgical Theology*, St. Vladimir's Seminary Press, 1966;
- Schmemmann, Alexander, *Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*, trad. de Aurel Jivi, EIBMBOR, București, 2001.
- Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române: <https://patriarhia.ro/statutul-pentru-organizarea-i-funcionarea-bisericii-ortodoxe-romane-1400.html>
- Stăniloae, Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia Ortodoxă*, EIBMBOR, București, 2004;
- Taft, Robert F., S.J., *Beyond East and West: Problems in Liturgical Understanding*, Edizioni Orientalia Christiana Pontifical Oriental Institute, 1997;
- Taft, Robert F., S.J., *The Byzantine Rite: A Short History*, Liturgical Press, 1992;
- Ware, Timothy (Kallistos), *The Orthodox Church. An Introduction to Eastern Christianity*, Penguin Books, 2015.
- Ioan din Kronstadt, *Liturgia: cerul pe pământ. Cugetări mistice despre Biserică și Cultul divin ortodox*, trad. de Boris Buzilă, Deisis, Sibiu, 1996.
- Vintilescu, Petre, *Liturghierul explicat*, EIBMBOR, București, 1998.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Asigură înțelegerea corectă a rânduielilor liturgice și a semnificației lor teologice
- Dezvoltă competențe liturgice practice esențiale pentru oficierea corectă a slujbelor
- Oferă abilitățile de bază necesare pentru a participa activ la slujbele parohiale
- Management financiar de bază, administrarea proprietăților, legislația cultelor, arhivare, comunicarea cu autoritățile, organizarea de evenimente, fundraising de bază, colaborarea cu ONG-uri.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs		Răspuns oral la un subiect extras	70%
		Din oficiu	10%
10.5 Seminar/laborator		Prezentare PPT/analiza unei surse primare	10%
		Punctaj pentru 70% prezență	10%
10.6 Standard minim de performanță			
Răspunsul la cel puțin o întrebare orală și punctaj de trecere la examenul scris.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

04. 04. 2025

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "*Nu se aplică*".